

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ,
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
ТОВАРОЗНАВСТВА**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XXXIX наукової студентської конференції за підсумками
науково-дослідних робіт студентів за 2015 рік

(м. Полтава, 19–20 квітня 2016 року)

**Полтава
ПУЕТ
2016**

УДК 33:378.4(477.53)ПУЕТ
ББК 65я431
А43

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» заборонено

Редакційна колегія:

С. В. Гаркуша, д. т. н., доцент, проректор з наукової роботи Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Н. І. Коливушка, завідувач науково-організаційного відділу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

О. В. Яріш, к. е. н., доцент кафедри фінансів та банківської справи Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Л. В. Дробиш, к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

В. І. Місюкевич, к. е. н., доцент, доцент кафедри комерційної діяльності та підприємництва Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Т. Ю. Суткович, к. т. н., доцент, доцент кафедри технологій харчових виробництв та ресторанного господарства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

А. В. Хван, ст. викладач кафедри ділової іноземної мови Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

А43 **Актуальні питання розвитку економіки, харчових технологій та товарознавства : тези доповідей XXXIX наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2015 рік (м. Полтава, 19–20 квітня 2016 року).** – Полтава : ПУЕТ, 2016. – 310 с.

ISBN 978-966-184-239-6

Збірник містить тези найкращих доповідей XXXIX наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2015 рік. Проблеми, порушені авторами публікацій, вирізняються своєю актуальністю і новизною наукових підходів. Увагу приділено висвітленню результатів наукових досліджень у таких сферах, як економіка та підприємництво, інформаційні й мережеві технології, товарознавство, харчові технології та інженерія.

УДК 33:378.4(477.53)ПУЕТ
ББК 65я431

Тези доповідей надруковано мовами оригіналів, в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, імен власних, інших відомостей.

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», 2016

ISBN 978-966-184-239-6

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ	13
--------------------------	----

<i>P. A. Atedhor, S. I. Nestulya.</i> Leadership potential the concept of leadership	13
--	----

<i>М. А. Негода, Я. К. Алхасов.</i> Азербайджан – оазис толерантности и мультикультурализма.....	16
--	----

<i>В. В. Борисенко, Я. О. Барибіна.</i> Інклюзивний туризм	17
--	----

СЕКЦІЯ 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

<i>Н. В. Любченко, С. Б. Єгоричева.</i> Роль фінансової грамотності у забезпеченні добробуту людини.....	21
--	----

<i>І. В. Кошман, Т. П. Гудзь.</i> Інноваційні послуги фінансових посередників.....	24
--	----

СЕКЦІЯ 2. ПРОБЛЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

<i>А. С. Бобокало, Ю. О. Ночовна.</i> Вплив державної екологічної політики на інвестиційний розвиток підприємства	28
---	----

<i>Тюніна Н. О., Ночовна Ю. О.</i> Проблеми застосування електронних грошових коштів в Україні	32
--	----

<i>Н. В. Любченко, В. Л. Вороніна.</i> Особливості організації бухгалтерського обліку в зарубіжних країнах.....	34
---	----

СЕКЦІЯ 3. ПРОБЛЕМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ

<i>Т. В. Вітер, В. О. Подольська.</i> Проблеми оцінки фінансової стійкості та напрями її підвищення.....	38
--	----

<i>Д. Фоменко, Т. Вітер, О. Василенко, В. О. Подольська.</i> Використання матриці swot-аналізу для обґрунтування стратегії розвитку вищого навчального закладу	42
--	----

<i>Т. В. Чирик, Н. І. Самбурська.</i> Можливості застосування кореляційно-регресійного аналізу в управлінні прибутком сільськогосподарських підприємств.....	45
--	----

**СЕКЦІЯ 4. ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ РЕГІОНУ
ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ РЕГІОНУ**

М. С. Лусевич, В. В. Иванова. Управління часом.....48

Ю. М. Романенко, В. О. Животенко. Знання як
основа розвитку економіки.....51

**СЕКЦІЯ 5. ПРОБЛЕМИ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА
ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ**

Г. В. Мусієнко, В. О. Шаповалов. Конкуренція як форма
реалізації демократизму товарного ринку53

І. К. Богдашкін, К. С. Дзеверіна. Стан тіньового сектору
україни як складової частини економічної системи.....57

Н. В. Любченко, Т. О. Бодня. Конкурентні засади
товарного ринку: теорія та практика58

**СЕКЦІЯ 6. ПРАВО І СУСПІЛЬСТВО:
ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ**

К. В. Журавльова, О. О. Кульчій. Захист права
власності в Україні62

І. І. Зайка, О. М. Коросташов. Гарантії прав
людини в Україні.....65

Д. В. Усенко, Л. І. Купчення. Окремі напрями
реформування законодавства та системи державного
регулювання забезпечення якості та безпечності
сільськогосподарської продукції68

**СЕКЦІЯ 7. АКТУАЛЬНІ
ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИКИ**

N. O. Belakova, N. S. Sukhachova. Neologisms in
the sphere of economics72

СЕКЦІЯ 8. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ І УСТАНОВ

Я. М. Коваленко, Л. М. Колєчкіна. Використання
математичних методів в прийнятті
управлінських рішень на підприємстві 76

СЕКЦІЯ 9. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ І МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Н. В. Довбня, О. В. Шкурупій. Роль сучасного Китаю в
розвитку економіки азійсько-тихоокеанського регіону 80

Ю. Г. Зіганишина, І. А. Артеменко. Українські виробники на
європейському ринку фармацевтичної продукції: аспекти
міжнародної конкуренції 85

О. В. Іванець, О. В. Шкурупій. Формування та реалізація
зовнішньої економічної політики КНР 89

СЕКЦІЯ 10. БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ ТА МЕНЕДЖМЕНТ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

К.Є. Каменецька, В.Ф. Іванюта. Мистецтво управління як
критерій ефективності у ситуаційному менеджменті 93

І. Ю. Остапченко, І. П. Чайка. Формування
стратегій розвитку на підприємстві 95

СЕКЦІЯ 11. ПРОБЛЕМИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ

А. І. Гусинський, Н. Л. Кужель. Вплив міжнародних
організацій та тнк на світову спільноту 100

О. В. Олійник, Я. О. Пасько, О. П. Білінська. Організаційна
культура як чинник впливу на роботу персоналу 103

СЕКЦІЯ 12. ЛІДЕРСТВО В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ

<i>І. В. Кошман, С. І. Нестуля.</i> Що таке харизма?	108
<i>К. П. Соляник, С. І. Нестуля.</i> Жінки і лідерство	111
<i>І. В. Богиня, С. І. Нестуля.</i> Стрес: наслідки, методики протидії.....	116

СЕКЦІЯ 13. УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У ХХІ СТОЛІТТІ

<i>К. П. Волошина, В. В. Нестефоренко.</i> Соціальні методи управління персоналом підприємства в сучасних умовах	118
<i>К. Ю. Тремтій, В. В. Нестефоренко.</i> Управління персоналом – ключова ланка внутріорганізаційного управління: еволюція розвитку та сучасний стан	122
<i>Д. Ю. Коваль, В. В. Нестефоренко.</i> Атестація персоналу як метод його оцінки	125
<i>М. В. Мигаль, В. В. Нестефоренко.</i> Економічні методи управління персоналом підприємства в сучасних умовах	129
<i>О. С. Рекман, В. В. Нестефоренко.</i> Управління кар'єрою персоналу на підприємстві	132

СЕКЦІЯ 14. СТАТИСТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

<i>К. І. Пахомова, Ю. Ф. Строчихін.</i> Економіко-статистичне вивчення структури найважливіших макроекономічних показників СНР.....	135
<i>Є. А. Горяїнова, Л. І. Вишневецька.</i> Вивчення поведінки споживачів на українському споживчому ринку кондитерських виробів	136

<i>Т. В. Донченко, А. С. Степанюк.</i> Статистичне вивчення впливу факторів на прибуток сільськогосподарського підприємства	140
---	-----

СЕКЦІЯ 15. ПРИКЛАДНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

<i>Я. Гордієнко, Є. М. Ємець.</i> Створення анімаційних зображень	142
---	-----

<i>М. А. Царьова, Г. В. Карнаухова.</i> Системи штучного інтелекту.....	146
---	-----

СЕКЦІЯ 16. МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТА СОЦІАЛЬНА ІНФОРМАТИКА

<i>Д. О. Собко, Т. О. Парфьонова.</i> Розробка програмної платформи для створення веб-тренажерів з математичних дисциплін	150
---	-----

<i>Р. В. Зуєв, Д. М. Ольховський.</i> Розробка інтернет-магазину «tower»	152
--	-----

<i>Д. А. Марченко, О. О. Ємець.</i> Алгоритмізація та програмування елементів навчального тренажера побудови комбінаторного переставного многогранника.....	153
---	-----

СЕКЦІЯ 17. МАРКЕТИНГОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ НА РИНКУ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ

<i>Н. І. Ляшко, Н. І. Яловега.</i> Сутність та призначення івент-маркетингу	156
---	-----

<i>Д. Г. Керімова, М. М. Іваннікова.</i> Соціально-відповідальний маркетинг	158
---	-----

<i>І. В. Гордієнко, А. М. Захаренко-Селезньова.</i> Маркетинг інтелектуального продукту	162
---	-----

СЕКЦІЯ 18. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ

- В. О. Плахтій, М. М. Хурса.* Система перетворення клієнта інтернет – магазину в постійного покупця 165
- А. О. Михайлик, К. М. Краус.* Підприємець у сучасному світі – міф чи реальність? 166
- А. А. Сулиз, Т. Є. Іщейкін.* Місце та роль України у міжнародній торгівлі послугами 169

СЕКЦІЯ 19. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТОВАРОЗНАВСТВА, ЕКСПЕРТИЗИ ТА МИТНОЇ СПРАВИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

- С. А. Павленко, Н. В. Омельченко.* Методологічні аспекти ідентифікації емалей 172
- Л. П. Євдошенко, Л. В. Поліщук.* Безпечність ефірних олій... 174
- А. Ю. Павленко, А. С. Брайло.* Особливості класифікації та сучасний асортимент цегли 177

СЕКЦІЯ 20. ЯКІСТЬ ТА БЕЗПЕКА ТОВАРІВ НАРОДНОГО СПОЖИВАННЯ

- М. В. Мурзак, А. А. Панченко, Д. Р. Страшко, В. І. Дмитренко.* Визначення якості морозива «пломбір» за фізико-хімічними показниками..... 181
- Я. Пасько, Ю. Черненко, В. І. Дмитренко.* Визначення якості твердих сирів вітчизняних виробників за фізико-хімічними показниками..... 184
- Ю. О. Яценко, Ю. І. Ковальчук.* Визначення якості плавлених сирів за фізико-хімічними показниками..... 186

СЕКЦІЯ 21. ПРОБЛЕМИ УДОСКОНАЛЕННЯ АСОРТИМЕНТУ ТА СПОЖИВНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ НЕПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ

<i>Н. С. Шпіка, Ю. О. Басова.</i> Оцінювання конкурентоспроможності жіночого одягу	189
<i>Я. В. Кордубан, Г. Д. Кобищан.</i> Дослідження сучасного асортименту молодіжного взуття.....	192
<i>А. В. Синьогіна, Ю. О. Басова.</i> Дослідження якості косметиних засобів по догляду за шкірою.....	196

СЕКЦІЯ 22. СУЧАСНИЙ АСОРТИМЕНТ, ЯКІСТЬ ТА ЕКСПЕРТИЗА ПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРІВ

<i>В. В. Герасименко, В. О. Назаренко.</i> Якість органічних кисломолочних напоїв ТМ «Organic milk»	199
<i>В. В. Миргородська, В. О. Назаренко.</i> Споживні властивості і рівень якості макаронних виробів групи «Здоров'я».....	201
<i>Л. А. Шамало, А. П. Кайнаш.</i> Біотехнологія у виробництві морозива на молочній основі	203

СЕКЦІЯ 23. ЗАГАЛЬНОІНЖЕНЕРНІ ДИСЦИПЛІНИ

<i>В. В. Бугайчук, З. М. Гайворонська.</i> Вплив тютюнового диму на навколишнє середовище.....	205
<i>Р. О. Малішевський, А. С. Свириденко, Л. М. Страшко.</i> Food-дизайн – новий напрям у дизайні ХХІ століття	208
<i>Т. С. Сапа, О. В. Ольховська.</i> Основні аспекти проектування web-сайтів	211

СЕКЦІЯ 24. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

<i>Д. І. Морозова, А. С. Капліна.</i> Використання «ВАУ» – менеджменту в готельному бізнесі	213
---	-----

<i>Е. С. Хіміч, А. С. Капліна.</i> Hotel technology innovations that will drive business in 2016.....	216
---	-----

СЕКЦІЯ 25. ГЛОБАЛЬНІ ТА РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СФЕРИ ТУРИЗМУ

<i>Ю. В. Самченко, М. М. Логвин.</i> Виклики туризму у зв'язку з міграцією в Європі.....	219
--	-----

<i>А. А. Нацяк, Н. М. Карпенко.</i> Туристичні ресурси добровеличківського району Кіровоградської області	223
---	-----

СЕКЦІЯ 26. ТЕХНОЛОГІЇ ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ І РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

<i>Д. О. Москаленко, Г. П. Хомич.</i> Технологія виготовлення фруктових паст для італійського морозива «Джелато»	227
--	-----

<i>А. О. Вахрушева, Г. П. Хомич.</i> Розробка технології топінгів з використанням гарбуза та хеномелесу	229
---	-----

<i>А. В. Феньків, Ю. А. Мацук.</i> Удосконалення технології виробів із пряничного тіста.....	233
--	-----

СЕКЦІЯ 27. ТЕХНОЛОГІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ

<i>И. Павлюх, И. Ореховский, В. О. Сукманов.</i> Використання субкритичної води в харчових технологіях	236
--	-----

<i>І. А. Міхньович, В. О. Скрипник, А. Г. Фарісєєв.</i> Порівняльні характеристики процесів теплового оброблення овочів	239
---	-----

<i>О. О. Похитон, В. О. Скрипник, А. Г. Фарісєєв.</i> Результати дослідження впливу величини питомої поверхневої потужності на показники ефективності процесу двостороннього жарення м'яса під тиском	243
---	-----

СЕКЦІЯ 28. БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ І ОХОРОНА ПРАЦІ

- Н. О. Буцька, О. В. Бігун, А. М. Белиба, Т. І. Дмитрюк.*
Стан умов праці підприємств торгівлі на прикладі
супермаркетів м. Полтава та шляхи підвищення
умов праці на підприємствах роздрібно́ї торгівлі 247

СЕКЦІЯ 29. ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ТА УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

- А. А. Нацяк, І. М. Петренко.* Театр корифеїв 252
- Т. В. Писаренко, І. М. Петренко.* Українська
витинанка як декоративно-прикладне мистецтво 254

СЕКЦІЯ 30. ФІЛОСОФІЯ. ЛОГІКА. РЕЛІГІЄЗНАВСТВО

- Д. В. Усенко, М. М. Мовчан.* Філософія щастя..... 258
- А. О. Михайлик, І. В. Усанов.* Абсолютна зброя –
інформаційні війни..... 261
- М. Р. Рибкіна, І. В. Усанов.* Філософія жіночого
існування за твором Сімони де Бовуар «Друга стаття»..... 264

СЕКЦІЯ 31. СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОСТІ

- В. В. Шуть, С. Ж. Вerezомська.* Гендерні
стереотипи у сучасному суспільстві..... 267

СЕКЦІЯ 32. ПЕДАГОГІКА, ПСИХОЛОГІЯ, ЕТИКА ТА ЕСТЕТИКА

- І. Ю. Бровко, І. О. Славко, І. С. Тодорова.*
Психолого-педагогічні умови формування
академічної чесності студентів 270

Д. Р. Везомський, І. С. Тодорова. Психологічний клімат трудового колективу та методи його діагностики 273

Н. Л. Сачек, В. Ю. Стрельніков. Форми організації самостійної роботи 275

СЕКЦІЯ 33. ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ

Е. Г. Безмєнов, А. І. Шурдук. Комп'ютерний тренажер для дистанційного курсу «Диференціальні рівняння» 278

Т. І. Одинюк, Л. І. Вовк, Н. В. Ванжа. Створення приладу для зарядки телефону 281

СЕКЦІЯ 34. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА СПОРТ

Н. В. Любченко, І. Є. Кожуріна. Діста – друг чи ворог 284

М. О. Негода, Н. А. Новицька. ЛФК в житті людини 287

К. І. Очкань, Н. М. Ахтирська. Вплив психологічних аспектів на здоров'я людини 288

СЕКЦІЯ 35. НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ГЛАЗАМИ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ

М. Ю. Баширов, И. В. Пахомова. Развитие гастрономического туризма Азербайджана 290

Б. Ш. Гуламов, Я. К. Алхасов. Роль Гейдара Алиева в развитии культурно-образовательных связей между Украиной и Азербайджаном 293

Р. Х. Назаров, Е. В. Чернявская. Пенсионная система Украины и Азербайджана 296

С. Дж. Сафарли, Дж. Э. Фейзиев. Трагедия в Ходжалы – акт геноцида против азербайджанцев 302

Ф. А. Шукюров, Я. К. Алхасов. Изучение турецкого языка в украинской аудитории 305

Список використаних джерел

1. Джон Корриган. Компьютерная графика. Секреты и решения : [пер. с англ.] / Джон Корриган. – Москва : Энтроп, 1995. – 350 с.
2. Иванов В. П. Трехмерная компьютерная графика / Иванов В. П., Батраков А. С. ; под ред. Г. М. Полищука. – Москва : Радио и связь, 1995. – 224 с.
3. Комп'ютерна анімація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki>. – Назва з екрана.

СИСТЕМИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

М. А. Царьова, ЕК-21

Г. В. Карнаухова, ст. викладач – науковий керівник

Кібернетика виникла на стику багатьох сфер знання: математики, логіки, семіотики, біології і соціології. Вже зараз існують машини і програми, здатні в процесі роботи само-навчатися, тобто підвищувати ефективність пристосування до зовнішніх факторів.

Штучний інтелект – здатність прикладного процесу виявляти властивості, асоційовані з розумною поведінкою людини.

Системи штучного інтелекту тестують з допомогою тесту Тюрінга, згідно якого вважають, що деякий пристрій, створений людиною, являє собою штучний інтелект, якщо, ведучи з ним досить довгий діалог по більш-менш широкому колу питань, людина не зможе розрізнити, розмовляє вона з розумною живою істотою чи з автоматичним пристроєм. Якщо врахувати можливість розробки програм, спеціально розрахованих на введення в оману людини, то, можливо, варто говорити не просто про людину, а про спеціально підготовленого експерта.

Система штучного інтелекту використовує знання, а не дані (що використовується в робототехніці та інтелектуальних комп'ютерних іграх); вміє розпізнавати образи і зміст мови.

Для створення даних систем використовують не тільки логічні і математичні, а евристичні й адаптивні алгоритми (вирішення задачі штучним інтелектом творчо, практичність цього методу полягає в радикальному зменшенні варіантів, необхідних при використанні методу проб і помилок. Правда, завжди існує ймовірність пропустити найкраще рішення, так що говорять, що цей метод пропонує рішення з деякою ймовірністю правильності), еволюційний (що розумна поведінка передбачає поєд-

нання здатності передбачати стан зовнішнього середовища з умінням підібрати реакцію на кожне передбачення, котрі найбільш ефективно веде до мети. Це вивільняє час для проблеми вибору цілей і виявлення параметрів середовища, які варті дослідження), біонічне (безпосереднє моделювання людського мозку (тобто моделювання кожної нервової клітки і зв'язків між ними) з метою створення автоматів, що володіють інтелектом.

Мозок являє собою найскладнішу і лише частково вивчену структуру. Спроби змоделювати роботу головного мозку з'єднанням між собою безлічі процесорів подібно нейронній мережі, показали, що деяке збільшення швидкості потоку оброблюваної інформації йде лише дорівня одного-двох десятків процесорів, а потім починається різкий спад продуктивності. Процесори ніби «губляться», перестають контролювати ситуацію чи проводять велику частину часу в чеканні сусіда) генетичні алгоритми (створення популяції, селекція, мутація, пересічення).

В даному випадку якщо система розвинута, то здатна відповідати на питання складніші за ті, що знає.

Вже зараз можна передбачити застосування штучного інтелекту, – це найбільш необхідно впровадження саме у сфері правоохоронній.

Але варто звернути увагу, що деякі галузі є небезпечними для впровадження. Особливо варто відзначити таку небезпеку в ракетних військах стратегічного призначення, де наслідки помилки можуть мати фатальний характер. Кілька років тому у США почали впроваджувати цілком комп'ютеризовану систему запуску ракет за командами суперкомп'ютера, що обробляє величезні масиви даних, зібраних із усього світу. Однак виявилося, що навіть за умови багаторазового дублювання і повторного огляду, імовірність помилки виявилася б настільки велика, що відсутність контролюючого оператора призвела б до непоправної помилки. Від системи відмовилися.

Вже зараз, попри те, що штучного інтелекту в повній мірі ще не існує, він є причиною багатьох філософських, соціальних та етичних проблем (конфлікт між природною і штучною формами мислячого життя).

З точки зору точних наук неможливість створення пояснюється:

а) неможливістю створення такої системи із-за створення душі і розуму;

б) боязнь перед таким інтелектом (поступитись сильнішому);
в) нездатність сучасної науки моделювати абстрактне мислення;

г) створення свідомості (щоб створити машину, яка функціонує як мозок, необхідно створити речовину, що володіє властивостями чи подібна до високоорганізованої білкової матерії, яка утворює мозок. Дійсно, така машина буде функціонувати «як мозок», але саме функціонувати, а не мислити. Щоб мислити матерія повинна існувати не тільки в економічній, але й у соціальній формі. А заміна неорганічного вмісту організму цього не дає, більше того, у результаті подібної заміни буде втрачено одне з основних переваг електронної машини – швидкодія. Розуміння свідомості як відображення неминуче означає розуміння його як відповідності, що виникає в ході пристосування організму до середовища. Сучасний італійський дослідник комп'ютерних наук та інтелектуальних систем Джорджіо Бутаццо [Butazzo, 2001] піднімає питання можливості створення штучної свідомості. Він аналізує темпи розвитку технічної бази та робить прогноз на користь можливості виникнення у майбутньому штучної свідомості. У цьому контексті він звертає увагу на перемогу комп'ютерної системи DeepBluey чемпіона Г. Каспарова в шахи);

д) крім того людина є не тільки природна істота, її основні характеристики – продукт соціального, а не чисто біологічного розвитку. Це означає, що мислення людини не може розвиватися в ізоляції, для цього необхідно, щоб людина була включена в суспільство (По-перше, для виникнення мислення необхідна наявність мови. По-друге, з кібернетичної точки зору «розумність» машини визначається кількістю інформації, що переробляється, тому навіть могутня система, що потрапила в інформаційно-бідне середовище, не може стати достатньо «розумною». Яскравий приклад – діти, що виросли поза суспільством, наприклад, у лісі. Для людини необхідною умовою його розвитку було функціонування в суспільстві, тому що суспільство за своїми інформаційними параметрами є надзвичайно багатим середовищем).

Розвиток систем штучного інтелекту за останні десятиліття йде цим шляхом. Однак ступінь просування в даному напрямку у відношенні кожного з зазначених пізнавальних засобів неоднакова й у цілому поки незначна.

Висновки. Штучний інтелект – дуже перспективна область досліджень, розвиток якої зумовлений досягненнями в комп'ютерній сфері. Можна вважати, що розповсюдження комп'ютерів та кібернетичних приладів, їх застосування для людських потреб будуть визначати рівень життя в наступному столітті. Висока продуктивність нових технологій значною мірою залежить від використання в них засобів штучного інтелекту.

Характеристика систем штучного інтелекту:

- 1) наявність у них власної внутрішньої моделі зовнішнього світу; ця модель забезпечує індивідуальність, відносну самостійність системи в оцінці ситуації, можливість семантичної і прагматичної інтерпретації запитів до системи;
- 2) здатність поповнення наявних знань;
- 3) здатність до дедуктивного висновку, тобто до генерації інформації, що у явному виді не міститься в системі; ця якість дозволяє системі конструювати інформаційну структуру з новою семантикою і практичною спрямованістю;
- 4) уміння оперувати в ситуаціях, зв'язаних з різними аспектами нечіткості, включаючи «розуміння» природної мови;
- 5) здатність до діалогової взаємодії з людиною;
- 6) здатність до адаптації.

Список використаних джерел

1. Кожем'яко В. П. Наука і технічна творчість в навчальному процесі (від абітурієнта до аспіранта) : навч. посіб. Ч. 2. Основи сучасної бази знань людства / В. П. Кожем'яко, В. В. Дмитрук, Н. В. Белік; Вінниц. нац. техн. ун-т. – Вінниця, 2009. – 215 с.
2. Вступ до штучного інтелекту [Електронний ресурс] : [веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://slog.kpi.ua>. – Назва з екрана.
3. Особливості та проблеми віртуального спілкування за допомогою чат-ботів / Проватар О. І., Ключко Х. А. // Наукові праці ВНТУ ВНТУ, 2013. – С. 11–26.
4. Просто про складне: штучний інтелект [Електронний ресурс] : [веб-сайт]. – Режим доступу: <http://slog.kpi.ua>. – Назва з екрана.
5. Стівен Хокінг: штучний інтелект може знищити людство [Електронний ресурс] : [веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: http://www.bbc.com/ukrainian/science/2014/12/141202_hawking_artificial_intelligence_ozh. – Назва з екрана.

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ,
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
ТОВАРОЗНАВСТВА**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XXXIX наукової студентської конференції за підсумками
науково-дослідних робіт студентів за 2015 рік

(м. Полтава, 19–20 квітня 2016 року)

Головний редактор *М. П. Гречук*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 18.
Тираж 16 пр. Зам. № 122/554.

Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Ковалю, 3, м. Полтава, 36014; ☎(0532) 50-24-81

Свідцтво про внесення до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої
продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.